

Бектилди:
КР ССМнын 2020-жылдын
«_____» _____
№ _____ буйругу менен

СТАНДАРТТЫК ОПЕРАЦИЯЛЫК ПРОЦЕДУРА

2-түрдөгү кант диабети менен жабыркаган пациенттерди дарылоо боюнча медициналык айымдар үчүн

Саламаттык сактоо мекемелеринде 2-түрдөгү кант диабети менен жабыркаган пациенттерди дарылоо боюнча стандарттык операциялык процедура (мындан ары - СОП) - эл аралык сунуштамалардын жана жергиликтүү ченемдик-методикалык документтердин негизинде иштелип чыккан.

БАГЫТЫ:

СОП медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын камсыздоо системасынын ажырагыс бөлүгү болуп саналат жана бардык адистердин иш-аракеттерин стандартташтырууга, ошондой эле ишти аткаруу учурунда кетирилген каталар менен байланыштуу тобокелдиктерди азайтууга багытталган.

АТКАРУУ БОЮНЧА ТАЛАПТАР

Аракеттенүү мезгилинде СОПту аткаруу милдеттүү болуп саналат, аны аткаруудан баш тартуунун жүйөөсү айтылып, документке түшүрүлүп, КР Саламаттык сактоо министрлиги менен макулдашуусу зарыл. Зарылчылыгына жараша СОП кайрадан каралып чыгып, КР ССМнын макулдугу боюнча өзгөртүлүүсү ыктымал.

Кант диабети — өнөкөт гипергликемия синдромдору менен мүнөздөлүүчү эндокриндик оору, инсулиндик секрециянын, инсулиндик аракеттердин бузулуусунун, же болбосо бул эки факторго таандык бузулуулардын натыйжасы болуп саналат.

Максаты: Алдын ала диагноз коюу жана абалы турукташканча коюлган диагнозго жараша пациентти дарылоо иштеринин тактикасын аныктоо.

Жабдылышы: медайымдык кабыл алуу кабинетинин жабдылышына ылайык

Аракеттердин алгоритми:

1. Бейтап менен учурашуу
2. Бейтап менен жылуу мамиле түзүү
3. Анамнез топтоо (жашоо-тирлик, оору, тукум куучулук, аллергологиялык анамнез, ошондой эле аялдардан гинекологиялык анамнез)

Кабыл	алуу	учурунда	маалыматтарды	топтоо:
Бейтаптан	төмөнкүлөр	туурасында	сурап	билүү:

-диетанын сакталышы, тамактаруу режими;

- күн ичиндеги физикалык күч жумшоолор;

- өткөрүлгөн дарылоо иштери, врач тарабынан дайындалган дары каражаттарынын кабыл алынышы:

- физических нагрузках в течении дня;

1. инсулиндик терапия (инсулиндин аталышы, дозасы, таасир этүү мөөнөтүнүн узактыгы, дарылоо схемасы);

2. диабетке каршы таблетка түрүндөгү дары каражаттары (аталышы, дозасы, кабыл алуу, организмдин туруштук берүү өзгөчөлүктөрү);

- глюкозанын бар же жок экендигин аныктоо үчүн кан жана заараны текшерүүнүн мөөнөтү, эндокринологдон текшерилүү;
- бейтапта глюкометрдин болуусу, аны пайдалана билүүсү;
- инсулиндик шприц жана шприц-калемди колдоно билүүсү;
- инсулинди куюу техникасын жана куюлуучу ордун, өтүшүп кетүүлөрдүн алдын алууну (инъекция өткөрүлүүчү жердеги гипогликемия жана липодистрофия);
- кант диабетти менен жабыркаган бейтапка байкоо салуу күндөлүгүн жүргүзүүсү;
- буга чейин жана азыркы учурда «Пациенттер мектебине» баруусу;
- буга чейинки гипогликемиялык жана гипергликемиялык комалардын болуусу, алардын себептери жана симптомдору;
- өзүнө жардам берүү таалими;
- бейтапта «Бейтапка байкоо жүргүзүү» күндөлүгүнүн болуусу;
- кант диабетине карата болгон тукум куучулук белгилер;
- коштоочу оорулар жөнүндө (уйку безинин, башка эндокриндик органдардын оорулары, семирип кетүү, ГО, КБС);
- текшерүү учурундагы пациенттердин арыздары.

Пациентти текшерүү:

- тери кыртышынын түсү, нымдуулугу, теринин тарамдалашы;
- дене салмагын аныктоо;
- артериалдык басымды өлчөө;
- билек артериясындагы жана тамандын ички бетиндеги артериялардан жүрөк кагышын аныктоо;
- кандагы глюкоза өлчөмүн аныктоо;
- жаракалардын, узакка созулган жараатардын бар же жок экендигин текшерүү.

4. Медайымдык (алдын алуучу) диагноз коюу жана кант диабетти учурунда медайымдык процесс боюнча келечекте кабыл алынуучу чаралар.

5. Бейтапты текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча аныкталган патологиялар боюнча маалыматты үй-бүлөлүк дарыгерге билдирүү.

6. Медайымдык кийлигишүүлөр, бейтаптын үй-бүлөсү менен иш алып барууну кошо алганда:

- кант диабетинин түрүнө жараша бейтап жана анын жакын туугандары менен тамак-аштын өзгөчөлүктөрү тууралуу баарлашуу, бир суткага бир нече меню түрлөрүн берүү.
- бейтапты сөзсүз диета кармоо керектигине ынандыруу.
- бейтапты физикалык күч жумшоо зарыл экендигине ынандыруу.
- семирип кеткен болсо салмакты азайтууну сунуштоо.
- оорунун себептери, маңызы жана алардан улам келип чыгуучу өтүшүп кетүүлөр жөндүн баарлашуу өткөрүү.
- бейтапка инсулин терапиясы тууралуу маалымат берүү (инсулин түрлөрү, тамак-аш кабыл алууга байланыштуу анын таасир этүүсүнүн башталышы жана узактыгы, сактоо өзгөчөлүктөрү, кыйыр таасирлери, инсулин шприцтеринин жана шприц-ручкалардын түрлөрү жөнүндө).
- инсулиндин өз маалында куюлушун жана диабетке каршы препараттардын кабыл алынуусун камсыз кылуу.

- кандагы жана заарадагы глюкоза өлчөмүнө такай контролдук кылууну сунуштоо.
- бейтапка такай байкоо жүргүзүү зарылчылыгын айтуу, байкоо салуу күндөлүгүн жүргүзүүнү жана ага кандагы, заарадагы глюкоза курамынын көрсөткүчтөрүн, АБ өлчөмүн, бир күн ичинде желген азыктардын көлөмүн, алынып жаткан терапия, ал-ахыбалдын өзгөрүүсү тууралуу жазып турууну сунуштоо.
- мезгил-мезгили менен үй-бүлөлүк врачтын текшерүүсүнөн өтүп турууну сунуштоо;
- «Пациенттин мектебинде» сабак алуусун сунуштоо;
- гипогликемия себептери жана симптомдору, коматоздук абалдар жөнүндө бейтапты кабардар кылуу.
- ал жай бир аз начарлап, кан көрсөткүчтөрү начарлап кеткен учурларда бейтапты дарылоо медициналык кызматкерге кайрылууга ынандыруу;
- бейтапты жана анын жакын туугандарын окутуу:
- меню түзүүгө;
- инсулиндик шприц менен инсулинди сордуруп алып, тери алдына куюуга;
- буттарга камкордук көрүү эрежелерине;
- гипогликемия учурунда өзүнө-өзү жардам берүүгө;
- кант деңгээлин аныктоого;
- артериалдык басымды өлчөөгө.

7. Экинчи жолку текшерүү күнүн дайындоо.

8. Текшерүүнүн жыйынтыгы тууралуу амбулатордук картага (электрондук картага) жазуу.

Натыйжалуулук индикаторлору: пациент ден соолугунун турукташуусу/жакшырышы, ооруну баштапкы баскычтарында аныктоо.